

Ā LECHTICI I VOĀ~Ā•Ā CI

ĀšterĀ½, 24 Ā•ervenec 2018

NENĀ• PES, JAKO PES... KdyĀ¾ si pĀ™edstavĀ-me malinkou Ā•ivavu a obĀ™Ā-ho vlkodava, kaĀ¾dĀ©ho z nĀ;s jistĀ› napadne otĀ;zka: Jak je moĀ¾nĀ©, Ā¾e vĀ;jechna psĀ- plemena pochĀ;zĀ- z vlka? Dnes uĀ¾ mĀ-Ā¾eme bezpochyby Ā™Ā-ct, Ā¾e pradĀ›dem vĀ;jech psĀ-ch plemen je opravdu vlk obecnĀ½ â€“ Canis lupus. Jak k tomu ale mohlo dojĀ-t?

PravĀ›cĀ- vlci nemĀ›li za sebou historii nelĀ-tostnĀ©ho pronĀ;sledovĀ;nĀ-, proto nebyli tak plaĀjĀ-, jako vlci dneĀ;nĀ-. DokĀ;zali si poradit i s tĀ-m, co pravĀ›cĀ- lidĀ© nezkonsumovali, proto se zaĀ•ali stahovat kolem lidskĀ½ch osad. ProĀ• by se vlk namĀ;jhal lovit, kdyĀ¾ mu potrava leĀ¾ela pĀ™Ā-mo pod Ā•umĀ;jkemâ€!

Vlk se pak promĀ›nil ve psa ve chvĀ-li, kdy si lidĀ© ochoĀ•ili vĀ•Ā- Ā;tĀ›Ā-ata a ta jej pĀ™ijala jako vĀ-dce smeĀ•ky mĀ-sto samotnĀ©ho vlka. Byli to nejen vynikajĀ-cĀ- loveĀ•tĀ- pomocnĀ-ci, ale takĀ© hlĀ-daĀ•i. V tĀ©to roli se po boku Ā•lovĀ›ka objevil na StĀ™ednĀ-m vĀ½chodĀ› jĀ¾ dĀ™Ā-ve neĀ¾ ve starĀjĀ- dobĀ› kamennĀ©. ZkoumĀ;nĀ-m DNA vĀ-dci odhalujĀ- tato tajemstvĀ- dĀ;jvnĀ© minulosti. TĀ-m, Ā¾e porovnali DNA mumifikovanĀ½ch psĀ- z rĀ-znĀ½ch koutĀ- svĀ›ta a souĀ•asnĀ½ch psĀ-, dokĀ;zali, Ā¾e i americkĀj plemena psĀ- pochĀ;zĀ- z euroasijskĀ½ch vlkĀ-. Do Ameriky se tedy museli dostat společnĀ› s lidmi v dobĀ›, kdy jeĀ;tĀ› nebyly kontinenty rozdĀ›leny oceĀ;nem.

Na poĀ•Ājtku domestikace Ā;jlechtĀli lidĀ© psy pĀ™edevĀjĀ-m kvĀ-li jejich povaze a vĀ½konu pĀ™i lovu, vzhled byl aĀ¾ na druhĀ©m mĀ-stĀ›. DneĀ;nĀ- plemena se naopak vyznaĀ•ujĀ- velkou variabilitou ve vzhledu. StaĀ•Ā- se podĀ-vat na miniaturnĀ- Ā•ivavy ve srovnĀ;nĀ- s obĀ™Ā-mi irskĀ½mi vlkodavy.

NapĀ™Ā-klad v Asii existuje dlouhĀj tradice Ā;jlechtĀ›nĀ- pro vzhled. JiĀ¾ pĀ™ed pĀ›ti tisĀ-ci lety byli pro ozdobu Ā•Ā-nskĀ½ch cĀ-saĀ™skĀ½ch palĀjcĀ- Ā;jlechtĀ›ni malĀ- â€žpolĀjtĀjĀ™ovĀ- psiâ€œ. Proces miniaturizace plemen vedl k vĀ½voji trpasliĀ•ch psĀ-, kteĀ™Ā- si bĀ›hem staletĀ- zĀ-skali velkou oblibu mezi Ā;jlechtou. A jsou oblĀ-benĀ½mi mazlĀ-Ā•ky i v dneĀ;nĀ- dobĀ›. Ā lechtĀ›nĀ- rĀ-znĀ½ch plemen psĀ- se rozjelo pĀ™edevĀjĀ-m v obdobĀ- prĀ-myslovĀ© revoluce. Na sklonku 19. stoletĀ- bylo vystavovĀ;nĀ- psĀ- oblĀ-benou zĀjbavou. Ā lechtitelĀ© se vĀ-ce zamĀ›Ā™ovali na vzhled a tak rostl poĀ•et a zĀjroveĀ- rozmanitost novĀ› uznanĀ½ch psĀ-ch plemen.

Dějiny psů - staly se z kladných typů psů po tisíce let v podstatě stejné. První místo se nikdo nepokusil definovat oficiálně - psů - plemeno, zlom nastal v roce 1867, kdy byla uveřejněna práce Psi britských ostrovů. Toto první evratně dělo poprvé uvedlo základní charakteristiky 35 plemen psů a zavedla tak pojem plemenného standardu - přesného popisu ideálního vzhledu psa, podle něhož se posuzuje dané plemeno.

Založení Kennel Clubu

Roku 1873 byl v Británii založen první kynologický klub (Kennel Club), který uveřejnil vlastní plemenné standardy pro 40 psů - ch plemen. Kromě toho klub ustanovil další důležité opatření. Pokud má být určité plemeno oficiálně uznáno, musí být registrováno kynologickým klubem.

Americký kynologický klub (AKC) byl založen roku 1883. Evropské sdružení - Federation Cynologique Internationale (FCI) vzniklo roku 1911.

Počet psů - ch plemen neustále stoupal, ale protože kynologické organizace působily samostatně, uznávala se v různých zemích různé plemena. Dnes je na celém světě okolo 500 různých plemen (asi 338 jich eviduje FCI, ostatní se řadí mezi plemena neuznaná).

Rádce pro milovníky psů,

Paul McGreevy, Argo,
2005